

ki so v opoziciji proti vladi, proglašati kot protidržavne.

Da so slovenske vladne stranke tako nezvestne in nepošteno, dokazuje pisanje njihovih listov. Demokratično glavno glasilo, v Ljubljani izhajajoče „Jutro“, že dalje časa opravlja posel nesramnega ovađuha ter kliče državno oblast zoper vse opozicijske stranke, zlasti zoper našo ljudsko stranko in narodne socialce. Za „Jutrom“ je na vsa sapa prisopihal „Kmetijski list“, da ne zamudi ugodnega časa.

V številki z dne 28. julija diplomirani Jamnik hvali ustavo ter izjavlja, da moramo biti hvaležni vsem o nim strankam, ki so delale na to, da je bila ustava v primerno kratkem času sprejeta. Ker pa se poverjenik Jamnik dobro zaveda, da slovensko naravno kmetijsko ljudstvo tem strankam ni prav nič hvaležno, marveč jih skoraj enoglasno obsoja, zato v opravičilo navaja, da četo Bog ni mogel ustvariti sveta tako, da bi bili vsi zadovoljni, kako bi naj ljudje ustvarili nekaj, kar bi zažvečilo vse. Jamnik, duševni voditelj samostojnežev, je menda toliko poudčen, da ve, da sedanja ustava ni zadovoljila nobene stranke razen srbskih radikalov in demokratov. Drugi, ki so glasovali zanjo, muslimani ter slovenski samostojni, so bili za to — kupljeni. Ako bi se ustava bila izdala v sporazumu z zastopniki večine slovenskega in hrvatskega naroda, bi veliko bolj zadovoljila Hrvate in Slovence. De tega sporazuma pa bo moral biti prejel ali slej in plod tega sporazuma bo popravljena ustava, ki bo zadovoljila tudi Hrvate in Slovence. „Kmetijski list“ neče nič slišati o popravni ustavi, ker kaže nihče za njegovo ne ve, kaj je na ustavi dobrega in kaj slabega. Samostojno glasilo pa naj bo uverjeno, da je število tistih ljudi, ki ne vedo, da centralizem ni nič dobrega, marveč velika porcija slabega, med Slovenci prav majhno, ter se omejuje na neznatno število samostojno-vernih backov. In če „Kmet. list“ čuje, ki zahtevajo revizijo ustave, psuje kot budala, ali so slovenski kmetje v ogromni večini ta budala?!

„Kmetijski list“ pa gre v svojem sovraštvu do slovenskih krščanskih kmetov še dalje. On piše, da je tisti, ki je proti ustavi, ki torej zahteva, da se sedanja ustava pregleda in popravi v smislu zahtev slovenskega in hrvatskega naroda, da je tisti za rušitelje reda, za atentatorje, kakršni so komunisti. Slovenski kmet! „Kmetijski list“ te ovaja beograjski vladi, da si somišljenik rušiteljev reda, atentatorjev, komunistov ter kliče na tebe iste kazni, ki jih v pondeljek v Beogradu sklenjeni zakon določa zoper — Lomtarste. Slovenski kmet, dobro si to zapomni!

Kam nas vodijo ...?

Demokrati, katerim so naši samostojneži ob vsaki priliki prav zvalo služili, krmilarijo našo državo že nad pol leta. V nestetih člankih in članicah smo že opozarjali na krivice, ki so se ravno v dobi demokratično-samostojnega vladanja godile in se še godijo našemu kmetiskemu ljudstvu. Poglavja o krivično odmerjeni dohodnini, nenavadno visoki trošarini, o visokih pristojbinah, o zvišanju desetka in zemljiškega davka bodo v zgodovini slovenskega ljudstva zapisana s črnimi črkami. V ostalih državah bivše avstro-ogrške monarhije so se lotili vodilni možje prepotrebne obnove z mislijo, kako bi se dalo revnejšim slojem čajšati težko borbo, ki jih muči vse življenje. V Avstriji n. pr., koder vlada krščansko-socialna stranka v zvezi s socialnimi demokrati, so se se pri obdajanju ozirali predvsem na potrebe revnega ljudstva. Davčne zakone se prikrili tako, da je bil v prvi vrsti prizadet vojni dobičkar, nikakor pa reven kmet ali delavec. Razumljivo je, da so bogatiji nekoli-ko zacvilili pod težo davčnega vtiaka, vsekakor pa so se kmalu razmeram prilagodili.

Kako pa je pri nas? Vse odredbe in navedbe, ki so bile doslej v davčnih ozirih izdane, so ščilele velikega, in uprčevale malega človeka. Koliko milijonov ljudskega premoženja so je n. pr. porazgubile ob priliki žigo-

sanja, oziroma izmenjave bankovcev? In kdo je največ trpel? Ubogi kmetič, ki slučajno ni spoznal pravega 20dir. bankovca od potvorjenega ter se mo- pozabil na zadnji dan izmenjave. Banke, kapitalisti, vojni dobičkarji itd. so se vedno in ob vsaki priliki obvarovali občutne škode.

K vsem bremenom in sitnostim, ki nam jih je naložila demokratično-samostojna vlada v polletni dobi svoje neomejene vladavine, nam je še manjkalo eno — to je omejitev državljske svobode. Doslej si se brez potnih listin lahko nemoteno podal v bližnje mesto, kjer si imel svoje opravke. Od slej bo drugače. Kakor znano, so komunisti vprizorili na Vidov dan atentat (umorski napad), kateremu naj bi kot žrtev podlegel naš priljubljeni re- gent Aleksander. Bomba ni zadela ni- fisti, kateremu je bila smrt namenje- na, je danes — hvala Bogu! — še živ. Kmalu nato so izvršili drug umor, ki je zahteval življenje bivšega ministra Draskoviča.

Napačalni poizkusi srbskih komu- nistov (Slovenci in Hrvati smo na tem nedolžni kajti atentatorji so bili vsi srbske narodnosti) in umor ministra Draskoviča, vse to je vlado tako raz- burilo, da je sklenila takozvani zakon „o zaščiti države“, ki naj bi zajel to- boljševo gibanje. Proti temu bi ne imeli prav ničesar, saj je boljševozem res poguba države in človeške družbe v pravem pomenu besede.

Na podlagi tega zakona pa si je notranji minister izmislil naredbo, ki ne bo zadela samo sumljivih boljševo- kov, marveč tudi vse poštenjake po vsej državi. Z ministrom za železnice sta v sporazumu izdala odredbo, ki do- loča, da mora vsak potnik, kadar od- ide iz kraja svojega stanovanjskega (i), imeti od pristojne lokalne oblasti iz- dano potno legitimacijo, ki velja za 1 mesec dni in ki se mora povodom vsi- kega potovanja vidirati. Ako bo kmetič hotel po opravkih v bližnje mesto, bo rabil od župana izdano izkaznico. S to izkaznico se bo moral v mesu javiti na pristojnem mestu, kjer mu bo do potrdili prihod in odhod. Ni nam- še sicer znano, da-li bodo zahtevali kolekovane izkaznice, kakor so nam pa- doslej pokazala dejanja vlade, navse- zadnje ni izključeno, da bodo revni ljudje plačevali za te izkaznice — še kolkovino.

Kam nas vodijo?! Tako se vpra- šujemo, ko gledamo početje slovenskih liberalcev in samostojnežev. G. minis- ter Pucelj je napravil Slovencem zelo slabo uslugo s privoljenjem v to na- zadnjaško in svobodo državljanov o- mejujočo naredbo. Slovenski kmet, de- lavci in obrtniki, zapomnite si, da slo- venska ministra dr. Kukovec in Pu- celj niti z mezinem nista ganila v svrhu zaščite toliko izkušane in tr- pinčene ljudstva.

Demokratično-samostojno „svobodo- ljubje“ je prikorakalo v znamenju — potnih legitimacij ...

Politični ogled.

Kraljevina SHS: V zakono- dajni skupščini so se v dolgotrajnih sejah bavili s takozvanim „zakonom o zaščiti države“, ki je v prvi vrsti na- perjen proti komunistični stranki, z gotovostjo pa lahko računamo, da ga bodo vladne stranke (demokrati, sa- mostojni, muslimani in radikalci) u- porabljale tudi v umazanem in na strankarsko plat zaokroženem boju zoper ostale protivladne stranke. Nadal- je so razveljavili mandate 59 komu- nističnih voditeljev, kar pa zelo močno diši po naknadnih volitvah. Mesta komunističnih poslancev si bodo hote- li zagotoviti vladne stranke in je pri- čakovati ostrih volilnih bojev v raznih delih države. Jugoslovanski klub se s postopanjem vlade, ki na očividno na- čin krši stara parlamentarna načela, ne strinja in je tudi podal primerno izjavo. Zakonodajna skupščina pa ni samo razveljavila mandatov komu- nističnih poslancev, marveč je osem po- slancev, med njimi trboveljskega Ko- rena izročila sodišču. — V Rusiji se širi glad od dne do dne čim dalje. Listi poročajo, da umre v Rusiji dne- vno 15—20.000 ljudi od lakote. Straš- no lakoto pa spremlja po njenem po- hodu skozi izmučeno boljševoško Ru- sijo — kolera in druge epidemične bo-

lezni. Kmetje skrivajo svoje žitne za- lege, da bi jih ne bilo treba izročiti osvovljeni sovjetski upravi. — Grš- ka in Turčija sta se po poročilih francoskega lista „Jurnal“ baje že v toliko sporazumeli, da boste skupno zaprosili pri vrhovnem svetu za revizijo sevrške mirovne pogodbe. — Irska in Anglija sta se po obširnih posvetovanjih med angleškimi držav- niki in predsednikom irske republike De Valero, baje znašli na poti prija- telstva.

Tedenske novice.

i Kupljeni samostojneži. Sarajev- list „Narod“ je pisal 23. julija to-le: „Slovenski samostojni kmetje so glaso- vali za ustavo pod pogodbo, katero malo kdo pozna: svoboden izvoz živi- ne iz Slovenije, tri mesta v pokrajini- ski vladi, 50 milijonov dinarjev v go- tovem in eno poslaniško mesto kjerko- li v inozemstvu“. Druge pogoje vidimo vse izpolnjene, tudi zadnjega, ker je dr. Mošnjak že zavzel poslaniško me- sto v Pragi. Javnost zanima tretji po- goj: 200 milijonov kron. Kaj je s tem denarjem? Po poročilu „Naroda“ se da sklepati, da je teh 200 milijonov kron bilo klubu samostojnih poslancev postavljeno na razpolago? Kaj je to- rej s temi 200 milijoni?

i Izjava. Vsi duhovniki brežiške dekanije edini! G. državni poslanec i. Urek govori na svojih shodih brežiš- kega Pčsavlja, kakor da bi se nekate- ri duhovniki teh krajev strinjali z nje- govo politiko. Da ne bo ta gospod mo- gel ved begati ljudstva in imen raznih duhovnikov zlorabljati v svoje stran- karske namene, izjavljajo podpisani, da soglasno obsojajo njegovo politiko, in vabijo čbro ljudstvo, da se ne da- premoti in naj se oklepa tudi še na- prej Kmetске zveze ali Ljudske stran- ke, ki je edina politična stranka v na- ših krajih, katero vodijo krščanska na- dela: Arčide: Josip Sribar; Bizeljsko: Rudolf Raktelj, Musi; Brežice: Josip Mešček; Dobova: Anton Pernat, Ibro Andrej; Kapele: Leopold Kolenc; Ko- grivnica: Fr. Doberšek; Pisce: Ant. Sribar, župnik, F. Toplak; Rajhen- burg: Josip Tratnik, župnik, Slander Maks, kaplan; Sevnica: Iv. Dober- sek, Josip Sketa; Sromlje: Jos. Peč- nak; Videm: Janez Medvešek, Henr. Skoro; Zabukovje: Matija Stoklas in Zdoie: Al. Soba.

i Nesreča samostojnežev v občini Vosek pri Mariboru. Pri občinskih vo- litvah 8. maja so samostojneži v obči- ni Vosek dobili samo 22 glasov, Slov- ljudska stranka pa 63. Smola je smola! Jezili so se vsi, da jim se žganci ni- so dišali. Posebno jezili pa se je oni, ki bi bil rad postal župan. In ko so general šmarjetskih samostojnežev a. Tuna Lipovšek zvedeli za veliko ne- srečo samostojnih vernikov v Voseku, so jim s fomandirali dolg rekurz. Pi- ke so pri tem rekurzu samostojnežem napravili ata Vauda, velik prijatelj podporni bogih vdov in sirot. In slabo- stojni gospodje pri vladi so ugodili re- kurzu, ker so Lipovšek in Mermolja tako ušli. Za dne 7. avgusta je raz- pisana nova volitev. A glej ga zlom- ka! Možena je samo kandidatna lista Sloveaske ljudske stranke (Kmetске zveze). Kje so ostali prijatelji slabo- stojni? Podpisov niso mogli dobiti. Vsi pametnomisleči so jih zapustili in pri- dajajo nazaj k naši stranki. Slovenska ljudska stranka je torej zmagała brez volitve. Čestitamo zavednim možem in mladencem v Voseku!

i Politična shoda Kmetске zveze pri Svetinjah v nedeljo, 24. julija in v Braslovčah v nedeljo, 31. julija sta izvrstno uspela. Obisk na obeh kra- jih prav dober. Na obeh zborovanjih je poročal poslanec dr. Hohnjec, v Braslovčah je še tudi govoril poslanec Davorin Krajnc. Na obeh shodih so volili poslancev Jugoslovanskega kluba izrekli popolno zaupanje, odo- bravali njihovo postopanje ter zahte- vali revizijo ustave.

i Pozor somišljeniki iz Slovenskih gorici! Veliko zborovanje našega kmet- skega naroda se vrši v nedeljo, dne 7. avgusta ob 11. uri dopoldne pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Govorniki pri- dejo iz Ljubljane in Maribora. Vsi na- pian.

i Celjsko orlovsko okrožje prire- di v nedeljo, dne 7. t. m., veliko slo-

vesno prireditev s sledečim dnevnim redom: Predpoldne ob 10. uri slove- no blagoslovljenje nove orlovske za- stave in govor dr. Hohnjeca. Nato ob- hod po mestu, opoldne pa odhod iz Ce- lja v Rumske toplice, kjer se bo vršila javna telovadba, koncert, ljudska ve- selica itd. Somišljeniki, pohitite dne 7. avgusta v obilnem številu v staro- slavno Celje!

i Veliki orlovski tabor se bo vršil 15. avgusta v Loki pri Zidanem mostu. Natančneje o tej slavnosti se bomo po- ročali.

i Bratski odseki, sestre Orlice! V nedeljo, dne 21. avgusta se vrši v Trbovljah javna telovadba trbovelj- skega okrožja. Ali ste že storili svojo dolžnost in prijavili svojo udeležbo? Če še tega niste storili, storite nemu- doma, da ne bo nobenega nereda na- dan prireditve. Pripomagajte s svojo udeležbo, da bo prireditev v Trbov- ljah res nekaj lepega, vzornega. Iz- kaznice za polovično vožnjo naročite na naslov: „Orlovski odsek, Trbovlje 2“. Torej dne 21. avgusta na sviden- je! Bog živi!

i Veliki dekliški tabor se vrši dne 15. avgusta t. l. pri podružnični cer- kvi Device Marije v Završki župniji, katerega se udeležijo Dekliške zveze in Marijine družbe vseh sosednjih župnij, tudi hrvaških. Spored je ta: Ob 10. uri dopoldne cerkveno opravilo. Ta- koj na to zborovanje zunaj cerkve. Popoldne ob 2. uri večernice. Pridite v obilnem številu zlasti dekleta in že- ne!

i Dveletnico osvobođenja Prekmur- ja izpod madžarske sužnosti bodo sla- vili 13., 14. in 15. avgusta v Dolnji Lendavi, Murski Soboti, Crensovcih in Turnišču. Ob priliki te dveletnice bodo nastopili naši najboljši go- vorniki, ljubljanski pevski zbor s 100 pevci in domači dijaki bodo igrali krajše igre.

i Dekanom sta imenovana č. gg. Martin Medved, župnik v Braslovčah in Anton Novak, župnik v Gornjem- gradu.

i Nova sv. masa. V nedeljo, dne 7. t. m., bo daroval na Tinskem v Zi- biki frančiškan p. Odilo Hajnšek svo- jo prvo daritev.

i 100letnica III. reda. Za prazno- vanje sedme stoletnice III. reda v Ma- riboru v dneih od 13. do 16. avgusta je veliko zanimanje. Izkaznice za po- lovično vožnjo po južni železnici se do- bijo v frančiškanskem samostanu v Mariboru in v kapucinskem samosta- nu v Celju. Segajte pridno po njih, da bo manifestacija tem večja. Naročajte jih le po več skupaj!

i Umrlj je pri Sv. Marjeti 20letni Orel, mladenič Alojzij Kukovec. Vzor- nega Orla-mladeniča so pospremili k večnemu počitku domači in šentlari- ski orlovski odsek.

i Viničarski red, ki so ga sporaz- amno sklenili vinogradniki in viniča- rji na skupnih dolgotrajnih posveto- vanjih, slabostojno-kmetijski minister Pucelj ni hotel potrditi. Izgovarja se, da je ta viničarski red premak ugo- da za viničarje. Res poštenjaki so ti slabostojneži! Na deželi hujskajo kmetje, češ: „klerikalci“ so napravili tak viničarski red, da je samo ugoden za viničarje. V „Kmetijskem listu“ pa pravijo ravno narobe. To so ljudje za cirku! Samostojni brez laži ne more- jo več živeti. Osnutek za nov viniča- rski red je sestavljen vinarški odsek na- še kmetijske družbe, v katerem so i- meli glavno besedo vinarški strokov- njaki, ki so vroči pristaši Samostojne- kaj bodo neki rekli na zabavljanje „Kmetijskega lista“ samostojneži: gg. Robič, Petovar, Puklavac, Zabavnik, Glaser, Znidarič i. dr.? V enketi so bile zastopane vse stranke. Kakšen čudežen sivor bodo neki sedaj za vi- ničarje sestavili slabostojni modrijani Mermolja, Pucelj, Urek in drugovi — bomo videli.

i Klenje živine na kmetih. V mno- gih občinah si kmetje pomagajo na ta način, da vršijo doma zasilno klanje govedo in telet ter sami prodajajo me- so. Na ta način dobi živinorejec za ži- vino več kot mu daje mesar ali pra- kupec, ljudje pa dobijo meso mnogo ceneje kot pri mesarju. Prijatelji iz Dravskega polja nam poročajo, da so kmetje v njegovi vasi pomenijo, kedaj bo kral ta, kedaj oni. Teleče meso pa prodajo kmetje po 12 do 14 K. govej